

สรุปองค์ความรู้วิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยาย
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยายในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในสถานต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ ด้านลักษณะการประพันธ์ พิจารณา

๑.๑.๑ แนวคิดของเรื่อง (Theme)

๑.๑.๒ โครงเรื่อง

๑.๑.๓ ตัวละคร

๑.๑.๔ ฉากหรือภูมิประเทศ

๑.๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ในเรื่อง

๑.๒ ด้านประเทืองปัญญา ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความคิด และทัศนคติ

๑.๓ ด้านลักษณะรูปแบบและคุณภาพของการพิมพ์

๒. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหนังสืออ่าน
ประกอบวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ แล้วประมวลความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หนังสือ
อ่านประกอบ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐๐ คน ค่อนวนิยาย ๑ เรื่อง ซึ่งมาจากโรงเรียนรัฐบาล ๒๖ แห่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในครั้งแรกสำรวจการอ่านหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยายของครูที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วเลือกหนังสือที่ครูในโรงเรียนต่าง ๆ เลือกริมากที่สุด มาจำนวน ๕ เรื่อง โดยใช้การแจกแจงความถี่ พร้อมทั้งศึกษาเกณฑ์ในการเลือกหนังสืออ่านประกอบ รวมทั้งจากหนังสือวารสาร เอกสารและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน ตรวจสอบแก้ไข แล้วจึงนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยาย เมื่อสร้างเกณฑ์วิเคราะห์เสร็จแล้วจึงสร้างแบบสอบถาม ๑ ชุด เพื่อสอบถามครูที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ทดลองกับครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๑๐ คน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อใช้กับตัวอย่างประชากรที่สุ่มไว้ จำนวน ๑๐๐ คน ค่อนวนิยาย ๑ เรื่อง ใ้คงแบบสอบถามเป็นจำนวน ๒๓๕ ชุด แล้วนำมาคัดเลือกสำหรับทำการวิเคราะห์ ๑๓๑ ชุด จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

๑. สรุปผลของการวิเคราะห์นวนิยาย
๒. สรุปผลที่ได้จากแบบสอบถาม

สรุปผลของการวิเคราะห์นวนิยาย จะแยกสรุปแต่ละเรื่อง ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง "นิกกัมพิม"

๑. คานดักขมะการประพันธ์

๑.๑ โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ไม่ซับซ้อน ผู้แต่งนำเอาประสบการณ์มาผสมผสานกันเข้ากับจินตนาการมาเป็นแนวคิดและโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้

๑.๒ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งวางให้มีลักษณะสมจริงไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ หรือสัตว์ โดยเฉพาะสุนัข ๒ ตัว ที่มีบทบาทในเรื่องนี้ ตัวละครทุกตัวมีความสัมพันธ์กันในเรื่อง การสร้างนิสัยของตัวละครผู้แต่งใช้กลวิธีของการเขียนจดหมายโต้ตอบกัน ซึ่งเป็นจดหมายที่เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครและยังมีบทสนทนาประกอบการเล่าเรื่องด้วย ทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีความสนุกสนานเพลิดเพลินเพราะอารมณ์ขัน หรือข้อคิดจากบทสนทนา หรือการเล่าเรื่องของตัวละคร ผู้แต่งสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทบาทของตัวละครได้อย่างชัดเจน

๑.๓ ฉากของนวนิยายเรื่องนี้ ไล่ฉากทั้งไปประเทศและต่างประเทศ สำหรับฉากในประเทศคือตำบลมานูเชียว ซึ่งผู้แต่งไม่ได้ให้รายละเอียดมากนัก ส่วนฉากต่างประเทศก็อยู่ที่สวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งผู้แต่งคงจะไต่ทองเที่ยวและมีประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศนี้พอสมควร จึงสามารถนำเอาชื่อสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศนั้นมาเป็นฉาก ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ และไต่ประสบการณ์ทางอ้อม จากการอ่านนวนิยายเรื่องนี้

๑.๔ การสร้างบทสนทนาเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของตัวละคร นอกจากนั้นบทสนทนายังแสดงถึงอุปนิสัยของตัวละครอีกด้วย ผู้แต่งสามารถใช้บทสนทนาช่วยในการดำเนินเรื่องได้ดี

๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ในเรื่อง ผู้แต่งสามารถใช้คำและสำนวนได้เหมาะสมกับเรื่องเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ คำหรือสำนวนที่ใช้กับสุนัขซึ่งผู้แต่งจินตนาการ และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนที่ให้ความหมาย และเป็นคำแปลกใหม่ เช่น คำอุทานว่า "ให้หมักคักซิ! ให้เนื้อชิ้นใหญ่จากปากฉันทักน้ำซี!" เป็นต้น

๒. คำนวณประเพ็ชฌัญญา

ความรู้และข้อคิดบางประการจากนวนิยายเรื่องนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ คำและสำนวนภาษาที่ใช้ในเรื่อง
- ๒.๒ สภาพของสังคมไทยและสังคมต่างประเทศ ตลอดจนคุณลักษณะภูมิประเทศ
- ๒.๓ ธรรมชาติของสัตว์ โดยเฉพาะสุนัขซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง
- ๒.๔ ข้อคิดเรื่องความประพฤติกที่ดีและการฝึกธรรมะเป็นหลักประจำใจ

สรุปผลการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง "แวววัน"

๑. คำนวณลักษณะการประพันธ์

- ๑.๑ โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ไม่ซับซ้อน ผู้แต่งนำเอาประสบการณ์จากชีวิตจริงมาเป็นแนวคิดและโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้
- ๑.๒ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งได้วาดภาพตัวเอกคือแวววัน ให้เป็นผู้บรรยายสภาพสิ่งแวดล้อมที่ประสบพบเห็นในชีวิตใหญ่อ่านเข้าใจ ผู้แต่งวาดภาพตัวละครทุกตัวโดยให้มีความสัมพันธ์กับตัวเอกของเรื่อง และเพื่อจะเน้นบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยของตัวเอกให้เห็นชัดเจน ตัวละครทุกตัวแสดงบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยได้สมจริง ซึ่งผู้อ่านจะทราบจากการบรรยายเรื่อง และจากบทสนทนาของตัวละคร เนื่องจากผู้แต่งเน้นบทบาทของตัวเอก ฉะนั้น ตัวละครบางตัวเมื่อสร้างขึ้นมาให้มีบทบาทแล้วก็จะเลือนหายไป คือไม่กล่าวถึงอีกเลย
- ๑.๓ ฉากในนวนิยายเรื่องนี้ไม่เด่นชัด ถึงแม้จะกล่าวถึงสภาพบ้านสวนหรือมหาวิทยาลัยซึ่งตัวเอกศึกษาหาความรู้ แต่ไม่ได้บรรยายให้เห็นชัดเจน ผู้แต่งไม่ได้คำนึงถึงฉากเป็นสำคัญ
- ๑.๔ บทสนทนาของตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้มีความสำคัญมาก ผู้แต่งได้สร้างบทสนทนาเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยใจคอของตัวละครได้เป็นอย่างดี

บทสนทนา ยังช่วยให้การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างรวดเร็วนอกจากนี้บทสนทนายังแสดงทัศนคติและปรัชญาของตัวละครอีกด้วย

๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งใช้ถ้อยคำและสำนวนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เหมาะสมกับตัวละครแต่ละตัวซึ่งจะเห็นได้จากการบรรยายเรื่องและจากบทสนทนาของตัวละคร โดยเฉพาะถ้อยคำและสำนวนที่เป็นบทสนทนาของชาวบ้านซึ่งยังห่างไกลการศึกษา ผู้อ่านจะได้เปรียบเทียบถ้อยคำและสำนวนภาษาที่แตกต่างกันในสังคมไทยระหว่างคนมั่งมีซึ่งประกอบควยฐานะการงานดี ยศศักดิ์ตระกูลสูง กับคนยากจนที่ค่อนข้างยากอยู่กับการหาเลี้ยงชีพให้พอเพียงกับความต้องการ ถ้อยคำและสำนวนที่ผู้แต่งใช้ทำให้นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจหลายด้านทั้งทางอารมณ์รัก เสร้าโศก นิดหวัง น้อยเนื้อต่ำใจ แค้นใจ โกรธ กัดัว และความศรัทธา ซึ่งอารมณ์สะเทือนใจเหล่านี้ผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครมีบทบาทตลอดเรื่อง จนบางครั้งผู้อ่านเห็นว่าเนื้อเรื่องค่อนข้างหนักและไม่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินมากนัก

๒. ด้านประเพณีปัญหา

ความรู้และข้อคิดจากนวนิยายเรื่องนี้ มีดังต่อไปนี้คือ

๒.๑ ความรู้ทางด้านภาษา

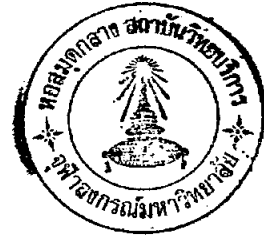
๒.๒ สภาพของสังคมไทยในสมัยนั้น ซึ่งผู้แต่งได้บอกว่าเป็นเหตุการณ์ในราวปี พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๘ อันได้แก่ การคมนาคม ความเป็นอยู่และอาชีพของชาวสวน การสุขาภิบาล การศึกษา ความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยในสังคมคนมั่งมี ฯลฯ ซึ่งนับเป็นช่องว่างของสังคมไทยในขณะนั้น

๒.๓ ข้อคิดเห็นของผู้แต่งที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง เช่นการแต่งกาย การจัดงานประเพณีในมหาวิทยาลัย

๒.๔ ค่านิยมทางการศึกษาของคนในสมัยนั้น คนในชนบทถึงแม้จะอยู่ในส่วนลึกฝั่งชนบุรี แต่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานคร ยังมีค่านิยมทางการศึกษาที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งถ้าลองเทียบเคียงกับชาวชนบทในต่างจังหวัดแล้วความล่าช้าด้านการศึกษายังมี

มากซึ่งรัฐควรวินิจฉัยเอาใจใส่กับงานด้านนี้เป็นพิเศษ

สรุปผลการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง "แมงมุมเพื่อนรัก"

๑. ค่านิยมและการประพันธ์

๑.๑ โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งวางโครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ผู้แต่งอาศัยจินตนาการมาเป็นแนวคิดและโครงเรื่องสำหรับนวนิยายเรื่องนี้

๑.๒ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งได้กำหนดตัวละครให้มีทั้งมนุษย์และสัตว์ ตัวละครทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จำนวนตัวละครในเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

๑.๓ ฉากในนวนิยายเรื่องนี้ เป็นฉากในต่างประเทศซึ่งผู้อ่านสามารถวาดภาพและเข้าใจได้โดยง่ายทั้งนี้เพราะสภาพของโรงนาที่ปรากฏในเรื่องมีลักษณะคล้ายกันกับสภาพโรงนาในเมืองไทย นอกจากนี้ผู้อ่านยังได้รับความรู้เกี่ยวกับฤดูกาลของต่างประเทศที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องและสัมพันธ์กับฉาก

๑.๔ บทสนทนาเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยของตัวละคร และยังช่วยให้การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แปลได้ใช้คำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้นวนิยายเรื่องนี้เหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะเป็นหนังสือแปลที่มีเนื้อเรื่องน่าสนใจ ชวนติดตาม และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๒. งานประพันธ์เชิงปัญญา

๒.๑ ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของสัตว์ต่าง ๆ

๒.๒ สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของชาวตะวันตก

๒.๓ คุณค่าทางวัฒนธรรมจรรยา

๒.๔ ข้อคิดในเรื่องความเสียสละ ความอกทน

สรุปผลการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง "เอมิลียอดคนักสืบ"๑. ค่านลักษณะการประพันธ์

๑.๑ นวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินไปตามปฏิทิน คือเรียงตามลำดับวันและเวลาที่ผ่านไป

๑.๒ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ส่วนใหญ่เป็นตัวละครที่เป็นเด็กชายซึ่งช่วยกันวางแผนจับขโมย ผู้แต่งได้สร้างตัวละครทุกตัวให้มีความสัมพันธ์กันและกำหนดจำนวนตัวละครในเรื่องได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

๑.๓ ฉากในนวนิยายเรื่องนี้เป็นฉากในต่างประเทศ ฉากส่วนใหญ่คือที่เมืองเบอร์ลิน ซึ่งได้กำหนดถนน สีแยก ตลอดจนสวนสาธารณะไว้ในเรื่องหลายแห่งซึ่งนับเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ได้เป็นอย่างดี

๑.๔ บทสนทนาในเรื่องนี้ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และยังแสดงถึงบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยใจคอของตัวละครได้เป็นอย่างดี

๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แปลได้ใช้คำที่เข้าใจง่าย ทั้งที่เป็นบทบรรยายและบทสนทนาของตัวละคร

๒. ค่านประเทืองปัญญา

๒.๑ ความรู้ทางสำนวนภาษาแปล

๒.๒ ความรู้เรื่องภูมิประเทศของเบอร์ลินประเทศเยอรมัน

๒.๓ ความรู้เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมบางอย่าง

๒.๔ ข้อคิดเรื่องความสามัคคี

๒.๕ ประโยชน์ของการคบเพื่อนที่ดี

สรุปผลการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง "พลาซมิดิวาลัย"๑. ค่านลักษณะการประพันธ์

๑.๑ โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ไม่ซับซ้อน ผู้แต่งได้กำประสมการขบ
บางตอนของชีวิตมาเป็นแนวคิดและโครงเรื่องของ "พดามวิวัลลี" เมื่อผู้แต่งกำหนดโครง
เรื่องแล้วได้คิดคล้ายเหตุการณ์ไปตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งในตอนสุดท้ายของเรื่อง ผู้
แต่งให้เห็นเหตุการณ์จบลงอย่างคาดไม่ถึงของผู้อ่าน เป็นนวนิยายที่จบแบบตัวละครเอกสิ้น
ชีวิตพร้อมกับความภาคภูมิใจในการที่เสียสละชีวิตเพื่อลูกชายคนเลี้ยง และทิ้งเหตุการณ์ทั้ง
หมดไว้ให้อ่านขบคิดต่อไป

๑.๒ ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งได้วาดภาพให้มีบุคลิกลักษณะและ
คุณสมบัติใจคอสมจริง ผู้แต่งได้กำหนดให้ชายสูงศักดิ์ผู้หนึ่งได้พบกับช่าง เชือกหนึ่งซึ่งคร่ำครวญ แด
ทั้งสองสามารถจะเข้าใจกันได้ และผลสุดท้ายชายสูงศักดิ์ต้องสิ้นชีวิตเพราะช่าง เชือกนี้เป็น
ต้นเหตุซึ่งทำให้นวนิยายเรื่องนี้ติดกับนวนิยายบางเรื่องในขณะนั้น คือ ตัวละครสำคัญเป็น
สัตว์และจบลงอย่าง โศกเศร้าผู้อ่านจึงได้อารมณ์สะเทือนใจหลายอย่างจากนวนิยายเรื่องนี้

๑.๓ ฉากในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งไม่ได้ให้รายละเอียดมากนัก ทั้งนี้
เพราะผู้แต่งเน้นบทบาทของตัวละครมากกว่า ฉากเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เรื่อง
เด่นชัดขึ้น

๑.๔ บทสนทนาในนวนิยายเรื่องนี้ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเหมาะสม
กับบุคลิกลักษณะของตัวละครในเรื่องเป็นอย่างดี นอกจากนี้บทสนทนายังช่วยให้เรื่องดำเนิน
ไปอย่างรวดเร็วอีกด้วย

๑.๕ ถ้อยคำและสำนวนในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้แต่งสามารถจัดถ้อยคำและ
สำนวนเหมาะสมกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี เหมาะสมกับตัวละครซึ่งจะทราบจากบทบรรยาย
และบทสนทนาของตัวละคร

๒. ด้านประเพณีปัญหา

๒.๑ ความรู้เรื่องกิจการป่าไม้

๒.๒ ความรู้ด้านภาษา

๒.๓ คติในการดำเนินชีวิต

๒.๔ ธรรมชาติของช่าง

๒.๕ สภาพของสังคมเมืองหลวงและสังคมชนบท

ตามลักษณะรูปแบบและคุณภาพของการพิมพ์

ผู้วิจัยขอสรุปลักษณะรูปแบบและคุณภาพของการพิมพ์ของหนังสือทั้ง ๕ เล่ม ดังนี้

๑. รูปแบบของหนังสือ ปกหน้าของหนังสือเรื่องนิกกับพิมพ์ แฉววัน แมงมุมเพื่อนรัก และเอมิลยอคนักสืบ พิมพ์ ๔ สีสวยงาม แต่เรื่องหลายมิลิวลลี พิมพ์ ๓ สี ตัวหนังสือที่ขอบปกหน้าของหนังสือไขตัวเขียน ยกเว้นเรื่องหลายมิลิวลลีเรื่องเดี่ยวไขตัวรูปลอก
๒. ขนาดเล่มของหนังสือ หนังสือทั้ง ๕ เล่ม ที่มีขนาดเล่มเหมาะสมจะใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือเรื่องนิกกับพิมพ์ แมงมุมเพื่อนรัก เอมิลยอคนักสืบ และหลายมิลิวลลี ส่วนเรื่องแฉววัน มีขนาดเล่มหนาเกินไป คือมีความยาวของเรื่องทั้งหมด ๒๘๒ หน้า นอกจากนี้หนังสือทั้ง ๕ เล่ม ที่มีภาพประกอบภายในเรื่อง ได้แก่เรื่องแมงมุมเพื่อนรัก และเอมิลยอคนักสืบ
๓. ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ หนังสือทั้ง ๕ เล่ม มีส่วนต่าง ๆ ของหนังสือยังไม่ครบถ้วน
๔. กระดาษที่ใช้พิมพ์ หนังสือทั้ง ๕ เล่ม กระดาษที่ใช้พิมพ์ปกหนังสือเป็นกระดาษการ์ด มีน้ำหนักประมาณ ๑๘๐ กรัม/ตารางเมตร ฉะนั้นปกจึงทนทานต่อการใช้ ส่วนกระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเป็นกระดาษปรูฟ มีน้ำหนักประมาณ ๕๐ กรัม/ตารางเมตร ซึ่งเป็นกระดาษบางขาดง่าย เก็บไว้ไม่ได้นานเพราะกระดาษจะกรอบเมื่อเปียกน้ำจะซึมได้ง่าย ฉะนั้นจึงควรใช้กระดาษที่หนากว่านี้
๕. การทำเล่ม หนังสือทั้ง ๕ เล่ม ทำเล่มด้วยวิธีหุ้มปกหุ้ม จึงไม่คงทน ขาดง่าย ควรใช้ลวดเย็บ
๖. ขนาดของตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ หนังสือทั้ง ๕ เล่ม ใช้ขนาดของตัวอักษรในการพิมพ์หนังสือมีความเหมาะสมกับสายตาของผู้อ่าน มีการใช้อักษรตัวหนา ตัวเอน

๘. ขอบข่าย ของการพิมพ์ หนังสือที่มีขอบข่ายในการพิมพ์ ทั้งพิมพ์ไม่ซึก พิมพ์คำนิศ พิมพ์ศกทวักษร โศกแเรื่อ นิกกับพิมพ์ เอมีดยอคนักสัสม และพลายมลิวัลลั ส่วน เรื่อแวววัน และเรื่อแวงมูมเพื่อเรัก มีขอบข่ายคานการพิมพ์นอยมาก

สรุปผลจากแบบสอบถาม

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของครูที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นครูที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

๑. ครูตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ ๘๔ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

๒. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทยนั้น ครูจำนวน ๑๐๐ คน ชอบสอนวิชาภาษาไทยถึง ๘๘ คน เหตุผลที่ชอบสอนนั้นให้เหตุผลว่ามีความสนใจในวิชาี้ และเห็นความสำคัญที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันของเด็กได้มาก ส่วนครูที่ไม่ชอบสอนวิชาภาษาไทยให้เหตุผลว่าเนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ และนักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาี้

๓. ประเภทของหนังสือที่ครูเห็นว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูส่วนใหญ่เห็นว่าประเภทเรื่องสั้นและสารคดีมีความเหมาะสม

๔. ผู้ตัดสินใจในการเลือกหนังสืออ่านประกอบให้นักเรียนอ่านในแต่ละโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ตอบว่าอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยพิจารณาและตกลงร่วมกัน รองลงมาคือหัวหน้าหมวดภาษาไทยเลือกเอง

๕. ข้อสังเกตของครูที่ปฏิบัติวิชาของนักเรียนในการอ่านหนังสืออ่านประกอบ ครูส่วนใหญ่สังเกตเห็นว่านักเรียนสนใจอ่านหนังสืออ่านประกอบอยู่ในระดับปานกลาง

๖. ครูมีความคิดเห็นว่าหนังสือนวนิยายส่วนใหญ่ให้คุณค่าในด้านความเพลิดเพลิน ร่องลงมา คือหลักในการดำเนินชีวิต

๗. วิธีวัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนที่ครูใช้ ครูส่วนใหญ่วัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนจากรายงานที่นักเรียนทำ และจากการอภิปรายของนักเรียน

๘. การวัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบที่ครูเน้นหนักสำหรับนักเรียน ครูส่วนใหญ่วัดผลโดยเน้นในด้านความเข้าใจ และด้านความคิดวิพากษ์วิจารณ์ ส่วนด้านความจำ ครูส่วนใหญ่เน้นเป็นอันดับสุดท้าย

๙. วิธีที่ครูประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนภายหลังจากนักเรียนสิ้นสุดการเรียน ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น หรือใช้วิธีซักถามปากเปล่า

หมวดที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายแต่ละเรื่อง โดยใช้ตัวอย่างประชากรจำนวน ๑๐๐ คน ต่อนวนิยาย ๑ เรื่อง สรุปผลได้ดังนี้

สรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่อง "นิกกับพิม"

๑. คุณค่าด้านการประพันธ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเจ็ดสิบอยู่ ในระดับ "มาก"

๒. คุณค่าด้านประเพณีปัญญา ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ด้านรูปแบบและคุณภาพของการพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่อง "แว่ววัน"

๑. คุณค่าด้านการประพันธ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก"
๒. คุณค่าด้านประเพณีวิทยา ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก"
๓. ด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่อง "แมงมุมเพื่อนรัก"

๑. คุณค่าด้านการประพันธ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก"
๒. คุณค่าด้านประเพณีวิทยา ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก"
๓. ด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่อง "เอมิลยอคนักสืบ"

๑. คุณค่าด้านการประพันธ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง
๒. คุณค่าด้านประเพณีวิทยา ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก" และระดับปานกลาง ในอัตราที่เท่า ๆ กัน คือมีคุณค่ามากในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งให้เห็นสภาพสังคมของชาวตะวันตกที่แตกต่างจากสังคมไทย และเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเยาวชนที่จะนำไปประพฤติปฏิบัติส่วนคุณค่าที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ให้ความรู้ทางสำนวนภาษาแปล ทัศนคติในการดำเนินชีวิต และให้ความรู้ทางขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

๓. คำนวณรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่อง "พลายมลิวัลย์"

๑. คุณค่าด้านการประพันธ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก"

๒. คุณค่าด้านประเพณีของปัญญา ครูส่วนใหญ่เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง

๓. คำนวณรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

หมวดที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้หนังสืออ่านประกอบ

๑. ปัญหาของครูในการใช้หนังสืออ่านประกอบสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูส่วนใหญ่มีปัญหาในก้น ไม่มีหนังสือคู่มือให้รายละเอียดบางอย่างของหนังสืออ่านประกอบแต่ละเรื่อง เช่น ประวัติผู้แต่ง คำอธิบายศัพท์ ฯลฯ รองลงมา คือ ปัญหาในด้านหนังสือมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

๒. บุคคลที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาการใช้หนังสืออ่านประกอบ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูส่วนใหญ่จะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครู รองลงมาขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียน

๓. ปัญหาที่ครูประสบในการให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบ ได้แก่ นักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์ รองลงมาคือ นักเรียนไม่มีหนังสืออ่าน

หมวดที่ ๔ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. นวนิยายที่ครูต้องการเสนอให้ใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีทั้งเรื่องแต่งและเรื่องแปล เรื่องที่ครูเสนอส่วนใหญ่จะเป็นนวนิยายชั้นสี่ซึ่งบางเล่มเคยได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นมาแล้ว เช่น เจ้าช้อกานต์ สร้อยทอง คนเผาถ่าน

นายอำเภอปฏิวัติ ลูกอีสาน บางเรื่องเคยมีผู้นำไปแสดงเป็นภาพยนตร์ หรือละคร โทรทัศน์ เช่น บัณฑิตา ครูบานนอก จอนกั๊บแคง ทศายชีวิต ไฉ่แคง บุญนะสินทิก ขุนศึก อยู่กับกอง และที่น่าสังเกตคือ นวนิยายที่ครูเสนอส่วนใหญ่จะเป็นนวนิยายสมัยใหม่ คือ ผู้แต่งเขียนไม่นานมานี้เอง

๒. ข้อเสนอแนะรวมทั้งความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบ

ก. การจะใช้หนังสืออ่านประกอบเล่มไหนก็ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย ภาษาไม่เก่า หรือยากเกินไป ควรมีภาพประกอบ และรูปเล่มที่สวยงาม เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ข. ควรมีหนังสือคู่มือประกอบการสอนหนังสืออ่านประกอบ เพื่อเพิ่มความรู้อีกแก่นักเรียน และถ้าจัดทำได้คี่เรื่องต่าง ๆ ของหนังสืออ่านประกอบได้จะดีมาก

ค. ห้องสมุดโรงเรียนทุกแห่งควรจัดหาหนังสืออ่านประกอบให้มีจำนวนมากพอกับความต้องการของนักเรียน และเป็นการช่วยนักเรียนในด้านเศรษฐกิจด้วย

ง. นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ควรอ่านนวนิยาย ควรอ่านประเภทเรื่องสั้น หรือเรื่องที่มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ควรพิจารณาเรื่องที่สมจริงมาให้นักเรียนอ่าน

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ประเภทนวนิยายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" ผู้วิจัยได้แยกการอภิปรายออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

ก. อภิปรายผลจากการวิเคราะห์นวนิยาย

ข. อภิปรายผลจากแบบสอบถาม

อภิปรายผลจากการวิเคราะห์นวนิยาย ๕

๑. นวนิยายทั้ง ๕ เรื่องเป็นนวนิยายที่ผู้แต่งเขียนขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์และโชจินตนาการจากภาพบุคคลลักษณะและอุปนิสัยใจคอของตัวละครขึ้นมา เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตัวละครบางเรื่อง เช่น เรื่องนิกกับพิม แมงมุมเพื่อนรัก และพลายมณีวัลย์ตัวเอกต่าง ๆ เป็นสัตว์ ซึ่งนับเป็นเรื่องที่แปลกจากนวนิยายทั่วไป ส่วนเรื่อง แว่ววัน และเอมิลยอกนักสืบ เป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นชีวิตของตัวเอกในเรื่องว่า ได้ทำคุณงามความดีอย่างไรไว้มากที่เป็นตัวอย่าง หรือเป็นคติเตือนใจผู้อ่านได้

การที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกนวนิยายที่มีทั้งเรื่องที่ตั้งขึ้นเองหรือเรื่องที่แปลมาจากเรื่องของคนต่างประเทศให้นักเรียนอ่าน ย่อมเป็นผลดีสำหรับนักเรียน เพราะจะได้เปรียบเทียบสำนวนเขียนและสำนวนภาษาแปลว่า แตกต่างกันอย่างไรมาก และคุณค่าของนวนิยายทั้ง ๕ เรื่อง ย่อมแตกต่างกันตามขอบเขตของโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง กวีวิธีการแต่ง ตลอดจนความสามารถในการเขียนหรือการแปลของผู้แต่งแต่ละคน

๒. การที่จะตัดสินว่านวนิยายทั้ง ๕ เรื่อง เรื่องไหนมีคุณค่ามากกว่ากัน ย่อมตัดสินได้ยาก เพราะนวนิยายที่ตั้งขึ้นกับนวนิยายประเภทเรื่องแปล ย่อมมีความแตกต่างกันทั้งโครงเรื่อง เนื้อหาสาระ ตลอดจนความมุ่งหมายในการแต่ง

๓. ครูผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจหลักในการพิจารณานวนิยายทั้ง ๕ เรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์นวนิยายและสรุปเป็นข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่านนวนิยายเรื่องนั้น ๆ

๔. นวนิยายเรื่องนิกกับพิม เป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามากในทางให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน เพราะมีโครงเรื่องและเนื้อเรื่อง แปลกจากนวนิยายโดยทั่วไป ผู้แต่งโชจินตนาการเขียนออกมาในแนวที่แปลก ผู้อ่านทุกวัยสามารถจะอ่านได้เข้าใจอารมณ์ของตัวละครทุก ๆ ตัวเป็นอย่างดี

๕. นวนิยายเรื่องแว่ววัน เป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามากในทางให้คติในการดำเนินชีวิต ส่วนความสนุกสนานเพลิดเพลินยังเป็นรอง เพราะผู้แต่งต้องการชี้แนะและสะท้อนภาพ

ของสังคมยุคนี้ให้ผู้อ่านได้ทราบรวมทั้งให้ผู้อ่านมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ในสังคมและร่วมมือกันแก้ไข นวนิยายเรื่องนี้ผู้แต่งเขียนจากประสบการณ์ในชีวิตเป็นส่วนใหญ่ ข้อมูลในเรื่องจึงเป็นเรื่องจริงที่ผู้อ่านจะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ที่ได้จากการอ่านนวนิยายเรื่องนี้ได้หลายแง่มุม

๖. นวนิยายเรื่อง แมงมุมเพื่อนรัก เป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามากในทางให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และแฝงคติธรรมบางประการ เรื่องนี้เป็นเรื่องแปลที่เหมาะสมสำหรับให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอ่าน เพราะโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ตลอดจนกลวิธีในการนำเสนอสนใจติดตาม รวมทั้งแปลกใหม่

๗. นวนิยายเรื่อง เอมิเลียคนักสืบ เป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามากในทางให้ความเพลิดเพลินและเน้นความสามัคคีในหมู่คณะ ผู้อ่านโดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะโครงเรื่องและเนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวของเด็กโดยเฉพาะ และผู้แปลใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

๘. นวนิยายเรื่อง พลายมณีวิดีลี เป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามากในทางให้อารมณ์สะเทือนใจหลายคน เช่น เสียใจ โกรธ น้อยใจ ตีใจ ผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่จะได้คติหรือคิดจากการอ่านนวนิยายเรื่องนี้ สำหรับเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะได้รับความรู้และข้อคิดบางประการน้อยกว่าผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในชีวิตยังมีน้อย

อภิปรายผลจากแบบสอบถาม

ก. ข้อมูลทั่วไปของครูที่สอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ครูที่เป็นตัวอย่างประชากร ๑๐๐ คน เป็นหญิงร้อยละ ๕๔ ส่วนใหญ่มีอายุน้อย คืออายุระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี คุณวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี แสดงว่าครูที่สอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบันมีการศึกษาในระดับดี การเรียนการสอนมีแนวโน้มที่ดีในอนาคต และที่น่าภาคภูมิใจ คือ ครูที่สอนวิชาภาษาไทยชอบสอนวิชานี้เป็นจำนวนถึง ๘๘ คนจากครู ๑๐๐ คน โดยให้เหตุผลว่าที่ชอบสอนเพราะมีความสนใจในวิชานี้ มีครูเป็น จำนวน

น้อยมากคือ ๘ คน คอบว่าชอบสอนเพราะนักเรียนสนใจวิชานี้มาก ทำให้มองเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย ส่วนครูที่ไม่ชอบสอนวิชาภาษาไทยมีเพียง ๓ คน เหตุผลที่ไม่ชอบสอนส่วนใหญ่คือ เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ ผลการวิจัยครั้งนี้ต่างจากการวิจัยในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ของ อมรา เทศกรณ คือ อมรา พบว่า เหตุผลที่ครูชอบสอนวิชาภาษาไทย เพราะได้รับการฝึกฝนมาทางการสอนวิชานี้โดยเฉพาะ ส่วนผลการวิจัยของอมรา ที่ใกล้เคียงกัน คือ คำตอบที่ว่าไม่ชอบสอนวิชาภาษาไทยนั้นไม่มีครูเลือกตอบ^๑

การวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่เห็นว่าหนังสือประเภทเรื่องสั้นเหมาะสมที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคือ หนังสือประเภทสารคดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นว่าเรื่องสั้นมีขนาดของเรื่องไม่ยาวนาน มีหลักการวิเคราะห์ง่าย ; โครงเรื่อง เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อน ใช้เวลาอ่านน้อย ผู้แต่งคำเนนเรื่องรวดเร็ว ผู้ตัดสินใจในการเลือกหนังสืออ่านประกอบให้นักเรียนอ่านในแต่ละโรงเรียน คือ อาจารย์ในหมวดภาษาไทยพิจารณาและตกลงร่วมกัน ส่วนปฏิกริยาของนักเรียนในการอ่านหนังสืออ่านประกอบจากการสังเกตของครูพบว่า นักเรียนสนใจอ่านปานกลาง ครูส่วนใหญ่เห็นว่าความเพลิดเพลินจากหนังสือนวนิยายจะให้คุณค่าแก่นักเรียนมาก รองลงมาคือ หลักในการดำเนินชีวิต ค่านการวัดผล ครูใช้วิธีวัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนจากรายงานที่นักเรียนทำ และการวัดผลที่ครูเน้นหนักสำหรับนักเรียน คือ ค่านความเข้าใจ รองลงมาคือ ค่านความคิดวิพากษ์วิจารณ์ เมื่อนักเรียนสิ้นสุดการเรียนแล้วครูประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนโดยใช้วิธีให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น รองลงมา คือ ใช้วิธีซักถามปากเปล่า ผลการวิจัยนี้ต่างไปจากการวิจัยของอมรา เทศกรณ คือ อมรา พบว่า นักเรียนแต่ละคนเลือกอ่านหนังสือนวนิยายเอง ครูเห็นว่าปรัชญาในการดำเนินชีวิตจะให้ประโยชน์แก่นักเรียนมากจากการอ่านหนังสือประเภท

^๑ อมรา เทศกรณ, "การวิเคราะห์คุณค่าของหนังสืออ่านนอกเวลาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" หน้า ๑๔๓.

นวนิยาย ในการวัดผลครูเน้นทักษะการนำไปใช้มากที่สุด ส่วนผลการวิจัยที่สอดคล้องกับ อมรา คือ นักเรียนสนใจอ่านหนังสือนอกเวลา ปานกลาง และการวัดผลที่ครูนิยมใช้วัดผล การอ่านหนังสือนอกเวลา คือดูจากการเขียนรายงาน ส่วนประเภทของหนังสือที่เหมาะสม ที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา อมรา พบว่าอันดับ ๑ คือสารคดีและรองลงมาคือเรื่องสั้น^๑

ข. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยใน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ครูส่วนใหญ่เห็นว่าในด้านการประพันธ์ นวนิยายที่มีคุณค่าเจดี้อยู่ในระดับ "มาก" ได้แก่เรื่องนิกกับพิม แว่ววัน แมงมุมเพื่อนรัก และพลายมลิวัลลี ในด้านประเพณี ปัญหา เรื่องที่มีคุณค่าเจดี้อยู่ในระดับ "มาก" คือเรื่องแว่ววัน และแมงมุมเพื่อนรัก ส่วนด้าน รูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ทั้ง ๕ เรื่อง อยู่ในค่าเจดีระดับปานกลาง ซึ่งพอจะสรุปได้ ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่า นวนิยายเรื่อง แว่ววัน และแมงมุมเพื่อนรัก ให้คุณค่ามากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูต้องการให้นักเรียนได้อ่านนวนิยายแบบสมจริง (Realistic) จากเรื่องแว่ววัน ซึ่งจะให้คุณค่าในการดำเนินชีวิต และให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากเรื่อง แมงมุมเพื่อนรัก ซึ่งคำตอบของครูในหมวดนี้สอดคล้องกับคำตอบจาก แบบสอบถามของครูในหมวดที่ ๑ ที่ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าความเพลิดเพลินจากหนังสือนวนิยาย จะให้คุณค่าแก่นักเรียนมาก รองลงมาคือ หลักในการดำเนินชีวิต สำหรับรูปเล่มและคุณภาพ ของการพิมพ์ ครูส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางนั้นอาจเป็นเพราะครูเห็นว่านวนิยาย ทั้ง ๕ เรื่อง ขอบกพร่องด้านการพิมพ์ รูปเล่ม การทำเล่ม กระดาษที่ใช้พิมพ์เหมาะสมแล้ว ที่จะให้นักเรียนอ่านได้ ถึงแม้จะมีลักษณะบางอย่างในการจัดทำไม่ดี ก็คงไม่เป็นข้อบกพร่อง ถึงกับจะให้นักเรียนเลิกใช้

^๑ อมรา เทศกรณ, "การวิเคราะห์คุณค่าของหนังสืออ่านนอกเวลาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" หน้า ๑๔๖ - ๑๕๑.

ค. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้หนังสืออ่านประกอบ

การวิจัยพบว่า ปัญหาของครูในการใช้หนังสืออ่านประกอบสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ครูส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านไม่มีหนังสือคู่มือให้รายละเอียดบางอย่างของหนังสืออ่านประกอบแต่ละเรื่อง เช่น ประวัติผู้แต่ง คำอธิบายศัพท์ รองลงมา คือ หนังสือมีไม่เพียงพอกับความต้องการ และเมื่อครูมีปัญหาจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครู รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียน ผลการวิจัยนี้ไม่แตกต่างจากการวิจัยของสุกัญญา โชติกพณิช มากนัก คือสุกัญญา พบว่า เมื่อครูมีปัญหาจะขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าหมวด รองลงมาคือ ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูด้วยกัน^๑

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาสำหรับตัวครูโดยเฉพาะ ทำให้มองเห็นได้ว่าครูไม่มีปัญหาในการจัดหาหนังสืออ่านประกอบสำหรับตัวครูเอง ห้องภาษาไทย หรือห้องสมุดส่วนใหญ่ มีหนังสืออ่านประกอบแต่ละเรื่องเพียงพอกับความต้องการของครู แต่ครูอาจจะไม่มีเวลาที่จะอ่าน หรือคิดว่าเกี่ยวกับรายละเอียดของแต่ละเรื่อง เช่น ประวัติผู้แต่ง หรือศัพท์ ส่วนบางคน จึงต้องการให้มีหนังสือคู่มือให้รายละเอียดของหนังสืออ่านประกอบแต่ละเรื่องเพื่อสะดวกต่อการค้นคว้า อ้างอิง และนำไปให้ความรู้กับนักเรียนไ้รวดเร็ว และประหยัดเวลา สำหรับการขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาครูส่วนใหญ่ อาศัยเพื่อนครูในการแก้ปัญหา ทั้งนี้เพราะสะดวก รวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาถามหัวหน้าหมวด ครูอาจเห็นว่า ความคิดเห็นของครูหลาย ๆ คน ย่อมเป็นผลดีต่อการวินิจฉัยข้อมูลบางอย่างได้เป็นอย่างดี

ส่วนปัญหาของนักเรียนในการอ่านหนังสืออ่านประกอบที่ครูประทับใจเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ นักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่มีเวลาอ่านหนังสือหรืออ่านได้จำนวนน้อยครั้ง หรือฟังจากเพื่อนบางคนจึงไม่สามารถแสดงความคิด

^๑ สุกัญญา โชติกพณิช, "การวิเคราะห์แบบเรียนวิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กรุงเทพมหานคร ๒๕๑๕), หน้า ๑๖.

เห็นวิพากษ์วิจารณ์ได้ เพราะยังไม่เกิดความมั่นใจหรือนักเรียนเคยชินกับการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดให้เป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นเมื่อต้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านจึงมีปัญหา ถ้านักเรียนได้รับการฝึกจากครูให้รู้จักแสดงความคิดเห็น ให้รู้จักกล้าที่จะตอบคำถามของครู เวลาเรียนไม่นั่งเฉย และครูปรับปรุงการสอนโดยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าถามกล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้อง

ง. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับนวนิยายที่เสนอให้ใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลายเรื่องที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรี เป็ลียนสมัย ไคแก ลองไพร์ ของนอย อินทนนท์ จอนกัมแดง ของ ก.ศยามานนท์ ครูไหว-ใจร้าย ของณทวาคี อุตตโมทย์ เจ้าสาวของอาานนท์ ของ ว.ณ ประมวลูมารค ดวงใจของ ซิม วีระไวทยะ^๑ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา โชติภพนิช ซึ่งครูต้องการให้นำเรื่อง หลายชีวิต, ไม้แดง ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช มาบรรจุไว้ในแบบเรียน^๒

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

๑. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดหนังสืออ่านประกอบทุก ๆ ประเภทให้ได้สัดส่วนกัน เช่น ประเภทสารคดี ๕ เรื่อง เรื่องสั้น ๕ เรื่อง นวนิยายหรือประเภทรอยกรอง อย่างละ ๕ เรื่อง เป็นต้น สำหรับนวนิยายควรจะมีหลาย ๆ ประเภท

^๑ จีรี เป็ลียนสมัย, "นวนิยายที่เหมาะสมในการใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบระดับมัธยมศึกษาในทัศนะของครูภาษาไทย" หน้า ๓๕ - ๔๑.

^๒ สุกัญญา โชติภพนิช, "การวิเคราะห์แบบเรียนวิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑" หน้า ๔๓.

เช่น ประเภทเขียนแบบชีวิตจริง ประเภทสะท้อนภาพของสังคมและชีวิต ประเภทอุดมคติ ประเภทตลกขบขัน ประเภทหัตถ์นิยาย เป็นต้น และควรมีทั้งเรื่องที่แต่งขึ้นโดยนักเขียนไทย และนวนิยายที่เป็นเรื่องแปลในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและวัยของนักเรียนด้วย ไม่ควรเป็นเรื่องในแนวเดียวกัน เช่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์หลายเรื่อง เช่นที่กำหนดไว้ในรายการหนังสืออ่านประกอบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งมีเรื่อง นิกกับพิม แมงมุมเพื่อนรัก พลายมลิวัลย์ ตามลา พลายจำปา เป็นต้น ผู้แต่งควรมีทั้งนักเขียนรุ่นเก่า และนักเขียนรุ่นใหม่ ขนาดความหนาของเล่มไม่ควรมีจำนวนหนามากเกินไป

๒. กรรมการในการคัดเลือกหนังสืออ่านประกอบควรจะได้ประสานงานกับผู้จัดพิมพ์หนังสือ เพื่อให้หนังสือมีคุณภาพดีทั้งในด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ อันได้แก่ ขนาดของหนังสือ สภาพของกระดาษที่ใช่ทำปก และพิมพ์เนื้อเรื่อง การทำเล่ม การให้สีสันเพื่อความสวยงาม และความพิถีพิถันในการพิมพ์ให้มีขอบทรวงรอยที่สวยงาม

๓. ผู้จัดพิมพ์หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน ควรคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ นั่นคือ คำนึงถึงคุณภาพเป็นอันดับแรก ราคาของหนังสือเป็นอันดับรอง เพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียน

๔. ในการคัดเลือกหนังสือเรื่องใดเป็นหนังสืออ่านประกอบ ควรให้ครูมีบทบาทในการคัดเลือกด้วย อาจใช้แบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนต่าง ๆ ให้เสนอเรื่องที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับนี้ และให้แสดงความคิดเห็นประกอบด้วยก็จะได้นิหนังสือที่ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. สำหรับครูภาษาไทย

ก. ครูควรร่วมมือกันในการพิจารณาเลือกหนังสืออ่านประกอบให้เหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษาโดยฟังความคิดเห็นของนักเรียนประกอบด้วย

ข. ครูควรจัดทำคู่มืออ่านประกอบของหนังสือที่เลือกอ่านแต่ละภาคการศึกษา และมีแบบทดสอบให้นักเรียนทำท้ายเล่ม

ค. ครูควรแนะนำให้ให้นักเรียนใช้หนังสืออ่านประกอบให้ถูกต้องและสังเกตเห็นคุณค่าที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือทุก ๆ เรื่อง

ง. ครูควรศึกษาเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบ และนำเกณฑ์นั้นมาอธิบายให้ความรู้แก่นักเรียนว่าในการวิเคราะห์นวนิยายที่อ่านนั้นมีเกณฑ์ที่จะต้องพิจารณาในด้านใดบ้าง

จ. ครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนรักในการอ่านและการค้นคว้าอยู่เสมอ ซึ่งตัวครูเองก็ต้องรักในการอ่านและติดตามหนังสือต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น หนังสือที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ หนังสือดีเด่นรางวัลบัวหลวง ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด หรือหนังสือดีเด่นรางวัลวรรณกรรมอาเซีย เป็นต้น โดยครูอาจจะแนะนำให้ให้นักเรียนอ่านหรืออาจจะให้นักเรียนค้นคว้ารายชื่อหนังสือที่ชนะการประกวดในแต่ละปี แล้วจัดทำแผนภูมิ จัดเป็นนิทรรศการของหมวดภาษาไทย หรือของแต่ละชั้นเรียน หรือทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

ฉ. ครูควรให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับนวนิยายที่อ่าน โดยคำนึงถึงเหตุผลเป็นหลักใหญ่

๖. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ก. ควรได้มีการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ประเภทนวนิยายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนวนิยาย ๕ เรื่อง ที่วิเคราะห์ครั้งนี้

ข. ควรมีการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ประเภทอื่น ๆ เช่น ประเภทร้อยกรองในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงนำมาปรับปรุงหรือเสนอแนะหนังสือที่ใช้อ่านประกอบสำหรับนักเรียนในระดับนี้ต่อไป

ค. ควรได้มีการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ประเภทนวนิยายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการสำรวจในเขตกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาคว่า แตกต่างกันอย่างใด หรืออาจจะสำรวจเป็นเขตการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาหรือมีความต้องการแตกต่างกันออกไป